

TRADE AND INVESTMENT

**Treaty Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and MOLDOVA**

Signed at Washington April 21, 1993

with

Protocol

and

Exchange of Letters

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“. . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

MOLDOVA

Trade and Investment

*Treaty, with protocol and exchange of letters,
signed at Washington April 21, 1993;
Transmitted by the President of the United States of America
to the Senate September 7, 1993 (Treaty Doc. 103-14,
103d Congress, 1st Session);
Reported favorably by the Senate Committee on Foreign Relations
September 14, 1993 (Senate Executive Report No. 103-13,
103d Congress, 1st Session);
Advice and consent to ratification by the Senate
November 17, 1993;
Ratified by the President January 3, 1994;
Ratifications exchanged at Chisinau October 26, 1994;
Entered into force November 25, 1994.*

TREATY BETWEEN
THE UNITED STATES OF AMERICA AND
THE REPUBLIC OF MOLDOVA
CONCERNING THE ENCOURAGEMENT
AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENT

The United States of America and the Republic of Moldova
(hereinafter the "Parties");

Desiring to promote greater economic cooperation between
them, with respect to investment by nationals and companies of
one Party in the territory of the other Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources;

Recognizing that the development of economic and business ties can contribute to the well-being of workers in both Parties and promote respect for internationally recognized worker rights; and

Having resolved to conclude a Treaty concerning the encouragement and reciprocal protection of investment;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. For the purposes of this Treaty,

(a) "investment" means every kind of investment in the territory of one Party owned or controlled directly or indirectly by nationals or companies of the other Party, such as equity, debt, and service and investment contracts; and includes:

(i) tangible and intangible property, including movable and immovable property, as well as rights, such as mortgages, liens and pledges;

(ii) a company or shares of stock or other interests in a company or interests in the assets thereof;

(iii) a claim to money or a claim to performance having economic value, and associated with an investment;

(iv) intellectual property which includes, inter alia, rights relating to:

literary and artistic works, including sound recordings,

inventions in all fields of human endeavor, industrial designs,

semiconductor mask works,

trade secrets, know-how, and confidential business information, and

trademarks, service marks, and trade names; and

(v) any right conferred by law or contract, and any licenses and permits pursuant to law;

(b) "Company" of a Party means any kind of corporation, company, association, enterprise, partnership, or other organization, legally constituted under the laws and regulations of a Party or a political subdivision thereof whether or not organized for pecuniary gain, or privately or governmentally owned or controlled;

(c) "national" of a Party means a natural person who is a national of a Party under its applicable law;

(d) "return" means an amount derived from or associated with an investment, including profit; dividend; interest; capital gain; royalty payment; management, technical assistance or other fee; or returns in kind;

(e) "associated activities" include the organization, control, operation, maintenance and disposition of companies, branches, agencies, offices, factories or other facilities for the conduct of business; the making, performance and enforcement of contracts; the acquisition, use, protection and disposition of property of all kinds including intellectual property rights; the borrowing of funds; the purchase, issuance, and sale of equity shares and other securities; and the purchase of foreign exchange for imports;

(f) "state enterprise" means an enterprise owned, or controlled through ownership interests, by a Party;

(g) "delegation" includes a legislative grant, and a government order, directive or other act transferring to a state enterprise or monopoly, or authorizing the exercise by a state enterprise or monopoly of, governmental authority.

2. Each Party reserves the right to deny to any company the advantages of this Treaty if nationals of any third country control such company and, in the case of a company of the other Party, that company has no substantial business activities in the territory of the other Party or is controlled by nationals of a third country with which the denying Party does not maintain normal economic relations.

3. Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

ARTICLE II

1. Each Party shall permit and treat investment, and activities associated therewith, on a basis no less favorable than that accorded in like situations to investment or associated activities of its own nationals or companies, or of nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable, subject to the right of each Party to make or maintain exceptions falling within one of the sectors or matters listed in the Annex to this Treaty. Each Party agrees to notify

the other Party before or on the date of entry into force of this Treaty of all such laws and regulations of which it is aware concerning the sectors or matters listed in the Annex. Moreover, each Party agrees to notify the other of any future exception with respect to the sectors or matters listed in the Annex, and to limit such exceptions to a minimum. Any future exception by either Party shall not apply to investment existing in that sector or matter at the time the exception becomes effective. The treatment accorded pursuant to any exceptions shall, unless specified otherwise in the Annex, be not less favorable than that accorded in like situations to investments and associated activities of nationals or companies of any third country.

2. (a) Nothing in this Treaty shall be construed to prevent a Party from maintaining or establishing a state enterprise.

(b) Each Party shall ensure that any state enterprise that it maintains or establishes acts in a manner that is not inconsistent with the Party's obligations under this Treaty wherever such enterprise exercises any regulatory, administrative or other governmental authority that the Party

has delegated to it, such as the power to expropriate, grant licenses, approve commercial transactions, or impose quotas, fees or other charges.

(c) Each Party shall ensure that any state enterprise that it maintains or establishes accords the better of national or most favored nation treatment in the sale of its goods or services in the Party's territory.

3. (a) Investment shall at all times be accorded fair and equitable treatment, shall enjoy full protection and security and shall in no case be accorded treatment less than that required by international law.

(b) Neither Party shall in any way impair by arbitrary or discriminatory measures the management, operation, maintenance, use, enjoyment, acquisition, expansion, or disposal of investments. For purposes of dispute resolution under Articles VI and VII, a measure may be arbitrary or discriminatory notwithstanding the fact that a party has had or has exercised the opportunity to review such measure in the courts or administrative tribunals of a Party.

(c) Each Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments.

4. Subject to the laws relating to the entry and sojourn of aliens, nationals of either Party shall be permitted to enter and to remain in the territory of the other Party for the purpose of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or a company of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources.

5. Companies which are legally constituted under the applicable laws or regulations of one Party, and which are investments, shall be permitted to engage top managerial personnel of their choice, regardless of nationality.

6. Neither Party shall impose performance requirements as a condition of establishment, expansion or maintenance of investments, which require or enforce commitments to export goods produced, or which specify that goods or services must be purchased locally, or which impose any other similar requirements.

7. Each Party shall provide effective means of asserting claims and enforcing rights with respect to investment, investment agreements, and investment authorizations.

8. Each Party shall make public all laws, regulations, administrative practices and procedures, and adjudicatory decisions that pertain to or affect investments.

9. The treatment accorded by the United States of America to investments and associated activities of nationals and companies of the Republic of Moldova under the provisions of this Article shall in any State, Territory or possession of the United States of America be no less favorable than the treatment accorded therein to investments and associated activities of nationals of the United States of America resident in, and companies legally constituted under the laws and regulations of other States, Territories or possessions of the United States of America.

10. The most favored nation provisions of this Treaty shall not apply to advantages accorded by either Party to nationals or companies of any third country by virtue of:

- (a) that Party's binding obligations that derive from full membership in a free trade area or customs union; or
- (b) that Party's binding obligations under any multilateral international agreement under the framework of the General Agreement on Tariffs and Trade that enters into force subsequent to the signature of this Treaty.
11. The Parties acknowledge and agree that "associated activities" include without limitation, such activities as:
- (a) the granting of franchises or rights under licenses;
- (b) access to registrations, licenses, permits and other approvals (which shall in any event be issued expeditiously);
- (c) access to financial institutions and credit markets;
- (d) access to their funds held in financial institutions;
- (e) the importation and installation of equipment necessary for the normal conduct of business affairs, including

but not limited to, office equipment and automobiles, and the export of any equipment and automobiles so imported;

(f) the dissemination of commercial information;

(g) the conduct of market studies;

(h) the appointment of commercial representatives, including agents, consultants and distributors and their participation in trade fairs and promotion events;

(i) the marketing of goods and services, including through internal distribution and marketing systems, as well as by advertising and direct contact with individuals and companies;

(j) access to public utilities, public services and commercial rental space at nondiscriminatory prices, if the prices are set or controlled by the government; and

(k) access to raw materials, inputs and services of all types at nondiscriminatory prices, if the prices are set or controlled by the government.

ARTICLE III

1. Investments shall not be expropriated or nationalized either directly or indirectly through measures tantamount to expropriation or nationalization ("expropriation") except: for a public purpose; in a nondiscriminatory manner; upon payment of prompt, adequate and effective compensation; and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article II(3). Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriatory action was taken or became known, whichever is earlier; be calculated in a freely usable currency on the basis of the prevailing market rate of exchange at that time; be paid without delay; include interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation; be fully realizable; and be freely transferable.

2. A national or company of either Party that asserts that all or part of its investment has been expropriated shall have a right to prompt review by the appropriate judicial or administrative authorities of the other Party to determine whether any such expropriation has occurred and, if so, whether

such expropriation, and any associated compensation, conforms to the principles of international law.

3. Nationals or companies of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war or other armed conflict, revolution, state of national emergency, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded treatment by such other Party no less favorable than that accorded to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE IV

1. Each Party shall permit all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include: (a) returns; (b) compensation pursuant to Article III; (c) payments arising out of an investment dispute; (d) payments made under a contract, including amortization of principal and accrued interest

payments made pursuant to a loan agreement; (e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment; and (f) additional contributions to capital for the maintenance or development of an investment.

2. Transfers shall be made in a freely usable currency at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, either Party may maintain laws and regulations (a) requiring reports of currency transfer; and (b) imposing income taxes by such means as a withholding tax applicable to dividends or other transfers. Furthermore, either Party may protect the rights of creditors, or ensure the satisfaction of judgments in adjudicatory proceedings, through the equitable, nondiscriminatory and good faith application of its law.

ARTICLE V

The Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any disputes in connection with the Treaty, or to discuss any matter relating to the interpretation or application of the Treaty.

ARTICLE VI

1. For purposes of this Article, an investment dispute is a dispute between a Party and a national or company of the other Party arising out of or relating to (a) an investment agreement between that Party and such national or company; (b) an investment authorization granted by that Party's foreign investment authority to such national or company; or (c) an alleged breach of any right conferred or created by this Treaty with respect to an investment.

2. In the event of an investment dispute, the parties to the dispute should initially seek a resolution through consultation

and negotiation. If the dispute cannot be settled amicably, the national or company concerned may choose to submit the dispute for resolution:

(a) to the courts or administrative tribunals of the Party that is a party to the dispute; or

(b) in accordance with any applicable, previously agreed dispute-settlement procedures; or

(c) in accordance with the terms of paragraph 3.

3. (a) Provided that the national or company concerned has not submitted the dispute for resolution under paragraph 2 (a) or (b) and that six months have elapsed from the date on which the dispute arose, the national or company concerned may choose to consent in writing to the submission of the dispute for settlement by binding arbitration:

(i) to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes ("Centre") established by the

Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, done at Washington, March 18, 1965 ("ICSID Convention"), provided that the Party is a party to such Convention; or

(ii) to the Additional Facility of the Centre, if the Centre is not available; or

(iii) in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or

(iv) to any other arbitration institution, or in accordance with any other arbitration rules, as may be mutually agreed between the parties to the dispute.

(b) Once the national or company concerned has so consented, either party to the dispute may initiate arbitration in accordance with the choice so specified in the consent.

4. Each Party hereby consents to the submission of any investment dispute for settlement by binding arbitration in accordance with the choice specified in the written consent of the national or company under paragraph 3. Such consent, together with the written consent of the national or company when given under paragraph 3 shall satisfy the requirement for:

(a) written consent of the parties to the dispute for purposes of Chapter II of the ICSID Convention (Jurisdiction of the Centre) and for purposes of the Additional Facility Rules; and

(b) an "agreement in writing" for purposes of Article II of the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, June 10, 1958 ("New York Convention").

5. Any arbitration under paragraph 3(a)(ii), (iii) or (iv) of this Article shall be held in a state that is a party to the New York Convention.

6. Any arbitral award rendered pursuant to this Article shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Party undertakes to carry out without delay the provisions of any such award and to provide in its territory for its enforcement.

7. In any proceeding involving an investment dispute, a Party shall not assert, as a defense, counterclaim, right of set-off or otherwise, that the national or company concerned has received or will receive, pursuant to an insurance or guarantee contract, indemnification or other compensation for all or part of its alleged damages.

8. For purposes of an arbitration held under paragraph 3 of this Article, any company legally constituted under the applicable laws and regulations of a Party or a political subdivision thereof but that, immediately before the occurrence of the event or events giving rise to the dispute, was an investment of nationals or companies of the other Party, shall be treated as a national or company of such other Party in accordance with Article 25(2)(b) of the ICSID Convention.

ARTICLE VII

1. Any dispute between the Parties concerning the interpretation or application of the Treaty which is not resolved through consultations or other diplomatic channels, shall be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal for binding decision in accordance with the applicable rules of international law. In the absence of an agreement by the Parties to the contrary, the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), except to the extent modified by the Parties or by the arbitrators, shall govern.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. The UNCITRAL Rules for appointing members of three member panels shall apply mutatis mutandis to the appointment of the arbitral panel except that the appointing authority referenced in those rules shall be the Secretary General of the Centre.

3. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within six months of the date of selection of the third arbitrator, and the Tribunal shall render its decisions within two months of the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later.

4. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The Tribunal may, however, at its discretion, direct that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

ARTICLE VIII

This Treaty shall not derogate from:

(a) laws and regulations, administrative practices or procedures, or administrative or adjudicatory decisions of either Party;

(b) international legal obligations; or

(c) obligations assumed by either Party, including those contained in an investment agreement or an investment authorization,

that entitle investments or associated activities to treatment more favorable than that accorded by this Treaty in like situations.

ARTICLE IX

1. This Treaty shall not preclude the application by either Party of measures necessary for the maintenance of public order, the fulfillment of its obligations with respect to the maintenance or restoration of international peace or security, or the protection of its own essential security interests.

2. This Treaty shall not preclude either Party from prescribing special formalities in connection with the

establishment of investments, but such formalities shall not impair the substance of any of the rights set forth in this Treaty.

ARTICLE X

1. With respect to its tax policies, each Party should strive to accord fairness and equity in the treatment of investment of nationals and companies of the other Party.

2. Nevertheless, the provisions of this Treaty, and in particular Article VI and VII, shall apply to matters of taxation only with respect to the following:

(a) expropriation, pursuant to Article III;

(b) transfers, pursuant to Article IV; or

(c) the observance and enforcement of terms of an investment agreement or authorization as referred to in Article VI (1) (a) or (b),

to the extent they are not subject to the dispute settlement provisions of a Convention for the avoidance of double taxation between the two Parties, or have been raised under such settlement provisions and are not resolved within a reasonable period of time.

ARTICLE XI

This Treaty shall apply to the political subdivisions of the Parties.

ARTICLE XII

1. This Treaty shall enter into force thirty days after the date of exchange of instruments of ratification. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Treaty at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.
3. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Treaty and to which this Treaty otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Treaty shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.
4. The Annex, Protocol, and Side Letter shall form an integral part of the Treaty.

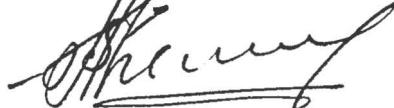
IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Treaty.

DONE in duplicate at Washington, this twenty-first day of April, 1993 in the English language. A Romanian language text shall be prepared which shall be considered equally authentic upon an exchange of diplomatic notes confirming its conformity with the English language text.

FOR THE UNITED STATES
OF AMERICA:

FOR THE REPUBLIC
OF MOLDOVA:

NOTE: Exchange of Diplomatic Notes of July 9, 1993 confirmed the conformity of the Romanian language text with the English language text.

ANNEX

1. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

air transportation; ocean and coastal shipping; banking; insurance; government grants; government insurance and loan programs; energy and power production; custom house brokers; ownership of real property; ownership and operation of broadcast or common carrier radio and television stations; ownership of shares in the Communications Satellite Corporation; the provision of common carrier telephone and telegraph services; the provision of submarine cable services; use of land and natural resources; mining on the public domain; maritime services and maritime-related services; and primary dealership in United States government securities.

2. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to most favored nation treatment, as provided

in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

ownership of real property; mining on the public domain; maritime services and maritime-related services; and primary dealership in United States government securities.

3. The Republic of Moldova reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

formation of joint-venture banks; acquisition of government securities and bearer shares in joint-stock companies; ownership of land; acquisition and use of vouchers representing equity interests of the Republic of Moldova in its privatization process; lotteries and games of chance.

PROTOCOL

1. Without prejudice to the requirements of Article IV, the Government of the Republic of Moldova shall use its best efforts during the period before full convertibility is achieved to improve the efficiency and timeliness of the procedures for the conversion and transfer of payments related to an investment. Moreover, during this period, the Government of the Republic of Moldova shall not adopt measures inconsistent with Article IV.
2. Notwithstanding the national treatment provisions set forth in Article II, paragraph 1, the Parties acknowledge that incorporation in the territory of the Republic of Moldova may be required for participation in its privatization process.

PRIM-MINISTRUL
Republicii Moldova

PRIME-MINISTER
Republic of Moldova

April 21, 1993

Dear Ambassador Kantor:

I have the honor to confirm the following understanding which was reached between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Moldova in the course of negotiations of the Treaty Concerning the Encouragement and Reciprocal Protection of Investment (the "Treaty"):

The Government of the Republic of Moldova agrees to designate an office to assist U.S. nationals and companies in deriving the full benefits of the Treaty in connection with their investment and related activities.

- The office will serve as the coordinator and problem solver for investors experiencing difficulties with registration, licensing, access to utilities, regulatory and other matters.
- The office will provide the following types of services:
 - information on current national and local business/investment regulations, including licensing and registration procedures, taxation, labor regulations, accounting standards, and access to credit.
 - a notification procedure on proposed regulatory or legal changes affecting investors with circulation of notices on regulatory changes put into force.

The Honorable Michael Kantor,
United States Trade Representative

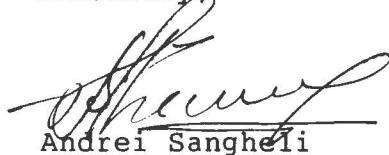
- coordination with Moldovan Government agencies at the national and local level to facilitate investment and resolve disputes.
- identification and dissemination of information on investment projects and their sources of finance.
- assistance to investors experiencing difficulties with repatriating profits and obtaining foreign exchange.

I wish to advise you that the office designated by the Government of the Republic of Moldova to assist U.S. nationals and companies in accordance with this letter is the Agency for Promotion of Foreign Investments and Coordination of Technical Assistance.

I have the honor to propose that this understanding be treated as an integral part of the Treaty.

I would be grateful if you would confirm that this understanding is shared by your government.

Sincerely,

The signature is handwritten in black ink, appearing to read "Sangheli".

Andrei Sangheli

THE UNITED STATES TRADE REPRESENTATIVE
Executive Office of the President
Washington, D.C. 20506

April 21, 1993

Dear Mr. Prime Minister:

I have the honor to confirm receipt of your letter which reads as follows:

"I have the honor to confirm the following understanding which was reached between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Moldova in the course of negotiations of the Treaty Concerning the Encouragement and Reciprocal Protection of Investment (the "Treaty"):

"The Government of the Republic of Moldova agrees to designate an office to assist U.S. nationals and companies in deriving the full benefits of the Treaty in connection with their investment and related activities.

-- The office will serve as the coordinator and problem solver for investors experiencing difficulties with registration, licensing, access to utilities, regulatory and other matters.

-- The office will provide the following types of services:

His Excellency Andrei Sangheli,
Prime Minister of the Republic of Moldova

- information on current national and local business/investment regulations, including licensing and registration procedures, taxation, labor regulations, accounting standards, and access to credit.
- a notification procedure on proposed regulatory or legal changes affecting investors with circulation of notices on regulatory changes put into force.
- coordination with Moldovan Government agencies at the national and local level to facilitate investment and resolve disputes.
- identification and dissemination of information on investment projects and their sources of finance.
- assistance to investors experiencing difficulties with repatriating profits and obtaining foreign exchange.

"I wish to advise you that the office designated by the Government of the Republic of Moldova to assist U.S. nationals and companies in accordance with this letter is the Agency for Promotion of Foreign Investments and Coordination of Technical Assistance.

"I have the honor to propose that this understanding be treated as an integral part of the Treaty.

"I would be grateful if you would confirm that this understanding is shared by your government."

I have the further honor to confirm that this understanding is shared by my Government and constitutes an integral part of the Treaty.

Sincerely,

Michael Kantor

A C O R D
INTRE REPUBLICA MOLDOVA
ȘI STATELE UNITE ALE AMERICII
PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCA
A INVESTIȚIILOR

Republica Moldova și Statele Unite ale Americii (denumite, în cele ce urmează, "Părțiile");

Dorind să promoveze o mai amplă cooperare economică între ele, în legătură cu investițiile cetățenilor și companiilor unei Părți pe teritoriul celeilalte Părți;

Recunoscind că înțelegerea privind tratamentul care va fi acordat unor astfel de investiții va stimula fluxul de capital privat și dezvoltarea economică a Părțiilor;

Fiind de acord că tratamentul just și echitabil al investițiilor este de dorit pentru a menține un cadru stabil pentru investiții și o utilizare efectivă maximă a resurselor economice;

Recunoscind că dezvoltarea legăturilor economice și de afaceri poate contribui la bunăstarea muncitorilor ambelor Părți și promova respectul pentru drepturile recunoscute pe plan internațional ale muncitorilor; și

Hotărind să încheie un Acord privind stimularea și protejarea reciprocă a investițiilor;

Au convenit cele ce urmează:

Articolul I

1. În sensul acestui Acord,

(a) "investiție" înseamnă orice fel de investiție pe teritoriul unei Părți, deținută sau controlată direct sau indirect de cetățenii sau companiile celeilalte Părți, cum participății, datorii, contracte de servicii și de investiții; și include:

- (i) patrimoniu tangibil și "intangibil", inclusiv mobil și imobil, precum și drepturi de ipotecă, rețineri de gaj, obligațiuni și cotezații;
 - (ii) o companie, pachet de acțiuni sau alte interese (participații) într-o companie sau interese în activele acesteia;
 - (iii) revendicări asupra mijloacelor bănești sau referitoare la indeplinirea contractului, cu valoare economică și decurgind din investiție;
 - (iv) proprietatea intelectuală, care include printre altele drepturi referitoare la:
 - lucrări literare și artistice, inclusiv înregistrări audio,
 - invenții în toate domeniile activității umane,
 - design industrial,
 - topologia schemelor integrale,
 - secrete de comert, "Know-how", informații confidențiale de afaceri, și
 - mărci comerciale, mărci de servicii și nume de firmă, și
 - (v) orice drept, conferit prin lege sau contract, și orice licențe sau autorizații eliberate conform legii;
- (b) "companie" a unei Părți înseamnă orice fel de corporație, societate, associație, întreprindere, parteneriat sau altă organizație, constituită legal conform legilor și reglementărilor unei Părți sau a unei subdiviziuni politice a acesteia, indiferent de faptul dacă este sau nu organizată în

scopul unui ciștiig pecuniar, sau este deținută sau controlată în mod privat sau guvernamental;

(c) "cetățean" al unei Părți înseamnă o persoană fizică, care este cetățean al acesteia în conformitate cu legislația ei în vigoare;

(d) "venit" înseamnă o suma rezultată dintr-o investiție sau activitate asociată, incluzând profituri, devidende, dobânzi, creștere de capital; plăți de redevențe; management, asistență tehnică sau alte onorarii; sau venituri în natură;

(e) "activități asociate" include crearea, controlul, funcționarea, întreținerea și instrăinarea de companii, sucursale, agenții, oficii, fabrici sau alte organizații în scopul efectuării activității de antreprenoria; încheierea, executarea și asigurarea executării contractelor; achiziționarea, folosirea, protejarea și instrăinarea oricărui fel de proprietate, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală; luarea de fonduri cu împrumut; achiziționarea, emiterea și vinzarea de acțiuni și alte hîrtii de valoare; achiziționarea de valută străină pentru plata importului;

(f) "întreprindere de stat" înseamnă întreprindere aflată în proprietatea unei Părți sau controlată de ea prin interes de proprietate.

(g) "delegare" include autorizația legislativă și decrete, hotărîri guvernamentale, dispoziții sau alte acte care transmit întreprinderilor de stat sau monopolurilor puterea guvernamentală sau le autorizează să exercite această putere.

2. Fiecare Părte își rezervă dreptul să refuze oricărei companii avantajele decurgind din prezentul Acord, dacă cetățenii oricărei țări terțe controlează o astfel de companie, iar în cazul unei companii a celeilalte Părți, dacă acestă coompanie nu efectuează afaceri substantiale pe teritoriul celeilalte Părți sau dacă această companie este

controlată de cetăteni ai unei țări terțe cu care Partea care refuză nu întreține relații economice normale.

3. Orice modificare a formei în care au fost investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiție.

Articolul II

1. Fiecare Parte va admite și va trata investițiile și activitățile asociate, într-un mod nu mai puțin favorabil decât cel acordat în situații similare investițiilor sau activităților asociate ale proprietarilor cetăteni sau companii sau cetătenilor și companiilor oricărei țări terțe, în dependentă de faptul care dintre acestea este mai favorabil, sub rezerva dreptului fiecărei Părți de a introduce sau de a menține excepții care se încadrează într-unul din sectoarele sau domeniile enumerate în Anexa la acest Acord. Fiecare Parte este de acord să notifice celeilalte Părți, înainte sau la data intrării în vigoare a acestui Acord, toate legile și reglementările de care are cunoștință, privind sectoarele sau domeniile enumerate în Anexă.

Mai mult ca atât, fiecare Parte este de acord să notifice celeilalte Părți orice excepție viitoare în legătură cu sectoarele sau domeniile enumerate în Anexă și să le reducă la minimum. Orice viitoare excepție adoptată de o Parte nu se va aplica investițiilor existente la momentul cînd excepția a intrat în vigoare. Tratamentul acordat conform oricărei excepții, dacă nu s-a specificat altfel în Anexă, nu va fi mai puțin favorabil decât cel acordat în situații similare investițiilor și activităților asociate ale cetătenilor sau companiilor oricărei țări terțe.

2. (a) Nimic în acest Acord nu va fi interpretat drept obstacol pentru una din Părți de a susține sau a crea întreprinderi de stat.

(b) Fiecare Parte va garanta că orice întreprindere de stat, pe care a creat-o sau o susține va activa în

modalități ce nu sunt compatibile cu obligațiile Părții asumate prin acest Acord indiferent unde o asemenea întreprindere ar exercita oricare autoritate administrativă sau altă autoritate guvernamentală cu caracter de reglementare aşa cum: dreptul de a expropria, eliberare ade licește, încuviințarea tranzacțiilor comerciale sau impunerea de contingente plăti sau alte impozite.

(c) Fiecare Parte va garanta că oricare întreprindere de stat, pe care a creat-o sau o susține va acorda peleritoriul său vinzării mărfurilor și serviciilor sale, regimul național sau cel al națiunii celei mai favorizate în dependență de faptul care este mai favorabil.

3. (a) Investițiilor li se va acorda un regim just și echitabil, ele beneficiind de protecție și siguranță deplină, și nu li se va acorda în nici un caz un tratament incompatibil cu principiile și normele de drept internațional.

(b) Nici una din Părți în nici un fel nu va împedica prin măsuri arbitrară sau discriminatorii, dirijarea, funcționarea, întreținerea, folosirea, fructificarea, achiziționarea, extinderea sau disponerea investițiilor. În scopul soluționării disputelor, conform Articolelor VI și VII, o măsură poate fi arbitrară sau discriminatorie chiar dacă o Parte a avut sau a exercitat posibilitatea de a examina această măsură la judecătoriile sau tribunalele administrative ale unei Părți.

(c) Fiecare Părte va respecta orice obligație pe care și-ar fi putut-o asumă cu privire la investiții.

4. În conformitate cu legislația referitoare la intrarea și aflarea străinilor, cetățenilor fiecărei Părți li se va permite să intre și să rămână pe teritoriul celeilalte Părți, în scopul efectuării, dezvoltării, administrației investițiilor sau consultării privind funcționarea unei investiții față de care ei, sau o companie a primei Părți care îi angajează, s-au implicat sau sunt în curs de a se implica cu o sumă substanțială de capital sau cu alte resurse.

5. Companiile care sunt legal constituite în conformitate cu legile sau reglementările în vigoare ale unei Părți și care reprezintă investiții, li se va permite să angajeze personal calificat de conducere, la alegerea lor, indiferent de naționalitate.

6. Nici una din Părți nu va impune, ca o condiție pentru efectuarea, extinderea sau întreținerea investițiilor, cerințe de performanță care necesită sau impun îndeplinirea obligațiilor de a exporta mărfurile produse, sau care precizează că mărfurile sau serviciile trebuie să fie achiziționate local, sau care impun orice alte cerințe similare.

7. Fiecare Parte va asigura mijloace eficiente pentru înaintarea pretențiilor și executarea silită a drepturilor referitoare la investiții, autorizații pentru efectuarea de investiții și acorduri de investiții.

8. Fiecare Parte va publica toate legile, reglementările, practicile și procedurile administrative precum și hotărîrile judecătorești care privesc sau influențează investițiile.

9. Tratamentul acordat de Statele Unite ale Americii investițiilor și activităților asociate ale cetățenilor și companiilor din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile acestui Articol, în orice Stat, Teritoriu sau posesiune ale Statelor Unite ale Americii nu va fi mai puțin favorabil decât tratamentul acordat investițiilor și activității asociate ale cetățenilor Statelor Unite ale Americii, rezidenți ale Statelor, Teritoriului sau posesiunii ale Statelor Unite ale Americii, precum și cel acordat companiilor legal constituite în baza legilor și reglementărilor altor State, Teritorii sau posesiuni ale Statelor Unite ale Americii.

10. Prevederile tratamentului națiunii celei mai favorizate ale acestui Articol nu se vor aplica avantajelor

acordate de oricare Parte cetătenilor sau companiilor oricărei țări terțe în virtutea:

(a) obligațiilor acestei Părți care derivă din apartenența deplină la o zonă de liber schimb sau o uniune vamală; sau

(b) obligațiilor acestei Părți, corespunzătoare oricărui acord multilateral internațional în cadrul Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț, care intră în vigoare ulterior semnării acestui Acord.

11. Părțile recunosc și au căzut de acord că "activități asociate" include fără limitări aşa activități ca:

- (a) acordarea de francize sau de drepturi pe bază de licență;
- (b) accesul la înregistrări, licențe, permise și alte aprobări (care vor fi emise, în orice caz cu promptitudine);
- (c) accesul la instituțiile financiare și la piețele de credit;
- (d) accesul la fondurile proprii deținute în instituții financiare;
- (e) importul și instalarea echipamentului necesar pentru derularea normală a afacerilor, incluzind, dar nelimitându-se la, echipament de birou și automobile și exportul oricăror echipamente și automobile astfel importate;
- (f) difuzarea informației comerciale;
- (g) efectuarea studiilor de piață;
- (h) numirea reprezentanților comerciali, inclusiv a agentilor, consultanților și distribuitorilor și participarea lor la târguri comerciale și acțiuni de promovare;
- (i) marketingul de bunuri și servicii, inclusiv prin sisteme de distribuție internă și comercializare, precum și prin reclamă și contacte directe cu persoane individuale și societăți;

- (J) accesul la utilități publice, servicii publice și la spații comerciale închiriate la prețuri nediscriminatorii, dacă prețurile sunt stabilite sau controlate de către guvern; și
- (K) accesul la materii prime, aprovizionări și servicii de orice tip la prețuri nediscriminatorii, dacă prețurile sunt stabilite sau controlate de către guvern;

Articolul III

1. Investițiile nu vor fi expropriate sau naționalizate, fie direct sau indirect, prin măsuri echivalente cu exproprierea sau naționalizarea ("expropriere"), cu excepția: pentru scop public; într-o manieră nediscriminatorie; contra plății unei compensații prompte, adecvate și efective; și în concordanță cu procedura legală și cu principiile generale de tratament prevăzute în Articolul II (3).

Compensația va fi echivalentă cu valoarea echivalentă de piață a investiției expropriate, imediat înainte ca acțiunea de expropriere să fie întreprinsă sau să devină cunoscută, oricare intervenie mai întâi; va fi calculată în orice valută liber utilizabilă, pe baza cursului de schimb predominant pe piață la acea dată; va fi platită fără întîrziere; va include dobînda de la data expropriierii la o rată comercială rezonabilă; va fi deplin realizabilă; și va fi liber transferabilă.

2. Un cetățean sau o companie a oricărei Părți, care susține că întreaga sa investiție sau o parte din aceasta a fost expropriată, va avea dreptul la o analiză promptă din partea autorităților judecătoarești sau administrative competente ale celeilalte Părți, pentru a se stabili dacă a avut loc o asemenea expropriere și, în caz afirmativ, dacă o asemenea expropriere și orice compensație asociată sunt conforme cu principiile dreptului internațional.

3. Cetățenilor sau companiilor oricărei Părți ale căror investiții li s-au provocat daune pe teritoriul celeilalte Părți, datorate războiului sau altui conflict armat, revoluției, stării excepționale, insurecției, tulburărilor civile sau altor evenimente similare, li se va acorda, de către cealaltă Parte, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat proprietarilor săi cetățeni sau companii sau cetățenilor sau companiilor oricărei țări terțe, oricare dintre acestea reprezintă tratamentul cel mai favorabil, cu privire la orice măsuri pe care le adoptă în legătură cu asemenea daune.

Articolul IV

1. Fiecare Parte va permite ca toate transferurile legate de investiții să se facă liber și fără întârziere spre teritoriul său, sau din acesta în afară. Asemenea transferuri includ: (a) venituri; (b) compensațiile în conformitate cu Articolul III; (c) plățile care decurg dintr-un diferend relativ la investiții; (d) plăți efectuate în baza unui contract, incluzând rambursarea sumelor împrumutate și plățile dobînzilor acumulate rezultate dintr-un contract de împrumut; (e) incasările din vinzarea sau lichidarea totală sau parțială a unei investiții; și (f) contribuțiile suplimentare la capital pentru întreținerea sau dezvoltarea unei investiții.

2. Transferurile se vor efectua într-o valută liber utilizabilă, calculate la cursul de schimb predominant pe piață la data transferului privind tranzacțiile imediate în valuta ce urmează a fi transferată.

3. Independent de paragrafele 1 și 2, fiecare Parte poate să mențină legi și reglementări (a) prin care se cer rapoarte privind transferul valutar; și (b) care impun impozite pe venit prin astfel de măsuri cum sunt perceperea impozitelor aplicabile dividendelor sau altor transferuri. În

plus, fiecare Parte poate proteja drepturile creditorilor sau asigura executarea sentințelor rezultând din procedurile judiciare, prin aplicarea echitabilă, nediscriminatorie și de bună credință a legilor sale.

Articolul V

Părțile sunt de acord să se consulte prompt, la solicitarea oricăreia dintre ele, pentru a rezolva orice diferend în legătură cu Acordul, sau să discute orice problemă privind interpretarea sau aplicarea Acordului.

Articolul VI

1. În sensul acestui Articol, un diferend relativ la investiție este un diferend între o Parte și un cetățean sau o companie a celeilalte Părți, decurgind din, sau în legătură cu: a) un acord referitor la investiții între această Parte și cetățeanul sau compania respectivă; b) o autorizare de investiții acordată unui astfel de cetățean sau companie de autoritatea care se ocupă de investițiile străine ale acestei Părți; sau c) o pretinsă încălcare a oricărui drept conferit sau generat de acest Acord cu privire la o investiție.

2. În cazul unui diferend relativ la investiții, părțile la diferend vor încerca inițial o rezolvare prin consultare și negociere. Dacă diferendul nu poate fi reglementat pe cale amiabilă, cetățeanul sau compania implicată pot opta pentru supunerea diferendului spre soluționare:

- (a) judecătorilor sau tribunalelor administrative ale Părții care este o parte la diferend; sau
- (b) în conformitate cu orice proceduri aplicabile de reglementare a diferendului, convenite în prealabil; sau
- (c) în concordanță cu prevederile paragrafului 3.

3. (a) Cu condiția ca cetățeanul sau compania implicată să nu fi supus diferendului spre soluționare în baza paragrafului 2 (a) sau (b) și să fi trecut șase luni de la data apariției diferendului, cetățeanul sau compania respectivă poate opta să consimtă în scris la supunerea diferendului pentru reglementarea prin arbitraj cu caracter obligatoriu:

- (i) Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții ("Centru"), inițiat prin Convenția pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții între state și persoane ale altor state, încheiată la Washington la 18 martie 1965 ("Convenția ICSID"), cu condiția ca Partea să fie parte la această Convenție; sau
- (ii) Oficiului suplimentar de pe lîngă Centru dacă Centrul nu este disponibil; sau
- (iii) în concordanță cu Regulule de Arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNICITRAL); sau
- (iv) Oricărei alte instituții de arbitraj, sau în concordanță cu orice alte reguli de arbitraj, așa cum ar fi putut conveni reciproc Părțile la diferend;

(b) Odată ce cetățeanul sau compania implicată au consimțit la aceasta, oricare parte la diferend poate iniția arbitrajul în concordanță cu opțiunea specificată în consimțămînt

4. Fiecare Parte consimte prin acesta să supună orice diferend relativ la investiții pentru reglementare prin arbitraj cu caracter obligatoriu, în concordanță cu opțiunea precizată în consimțămîntul scris al cetățeanului sau companiei, conform paragrafului 3. Un astfel de consimțămînt, împreună cu consimțămîntul scris al cetățeanului sau companiei, dat în baza paragrafului 3, vor satisface cerințele pentru :

(a) consumămintul scris al părților la diferend în sensul Capitolului II al Convenției ICSID (Jurisdictia Centrului) și în sensul regulilor Oficiului Suplimentar; și

(b) un "acord în scris" în sensul Articolului II al Convențiilor Națiunilor Unite pentru Recunoașterea și Executarea Sentințelor Arbitrale Srâine încheiată la New York, la 10 iunie 1958 ("Convenția de la New York").

5. Orice arbitraj conform paragrafului 3 (a)(ii), (iii) sau (iv) al acestui Articol va avea loc într-un stat care este parte la Convenția de la New York.

6. Orice sentință de arbitraj pronunțată în conformitate cu acest Articol va fi definitivă și executorie pentru părțile la diferend. Fiecare Parte se angajează să îndeplinească fără întîrziere prevederile oricărei asemenea sentințe și să asigure aplicarea acesteia pe teritoriul său.

7. În orice procedură care implică un diferend relativ la investiții, o Parte nu va revendica, ca apărare, contrareclamații, drept de compensație sau alte obiectii referitoare la faptul că cetățeanul și compania respectivă au primit sau vor primi, ca urmare a unui contract de asigurare sau de garanție, o despăgubire sau o altă compensație pentru totalitatea sau pentru o parte a prejudiciilor pretinse.

8. În scopul desfășurării procedurii arbitrale ținute în conformitate cu paragraful 3 al acestui articol imediat pînă ce au avut loc evenimentul sau evenimentele ce au generat diferendul, orice societate legal constituită în conformitate cu legislația Părții sau cu structurile ei politice dar care a fost o investiție a cetățenilor sau companiilor celeilalte Părți Contractante, trebuie să fie tratate ca cetăteni sau companii a acestei Părți Contractante în conformitate cu articolul 25,(2) b) al Convenției ICSID.

Articolul VII

1. Orice diferend între Părți privind interpretarea sau aplicarea Acordului, care nu este soluționat prin consultări sau alte canale diplomatice, va fi supus, la cererea oricăreia dintre Părți, unui tribunal arbitral, pentru o decizie obligatorie în concordanță cu regulile aplicabile ale dreptului internațional. În absența unui acord între Părți, care ar stabili contrariul, se vor aplica regulile de arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite privind Dreptul Comercial Internațional (UNCITRAL), cu unele modificări posibile determinate de Părți sau de arbitri.

2. În termen de 2 luni de la primirea unei cereri, fiecare Parte va desemna un arbitru. Cei doi arbitri vor alege un al treilea arbitru, ca Președinte, care să fie cetățean al unui Stat terț. Regulile UNCITRAL privind desemnarea membrilor completelor de trei membri se vor aplica "mutatis mutandis" la desemnarea comletului de arbitri, cu deosebirea că autoritatea de desemnare la care se face referire în aceste reguli va fi Secretarul General al Centrului.

3. Dacă nu s-a convenit altfel, orice supunere de caz va fi făcută și orice audiere va fi terminată în 6 luni de la data alegerii celui de al treilea arbitru, iar Tribunalul își va pronunța hotărîrile în 2 luni de la data supunerii finale sau data încheierii audierilor, oricare dintre acestea intervine ulterior.

4. Cheltuielile legate de activitatea Președintelui, a celorlalți arbitri și alte cheltuieli ale procedurilor examinării disputei între Parti vor fi suportate de ele în mod egal. Tribunalul poate decide, totuși, la aprecierea sa, ca o proporție mai mare din aceste cheltuieli să fie suportată de una din Părți.

Articolul VIII

Acest Acord nu va împiedica aplicării:

- (a) legilor și reglementărilor, practicilor sau procedurilor administrative sau deciziilor administrative sau judecătorești ale oricărei Părți;
- (b) obligațiilor legale internaționale; sau
- (c) obligațiilor asumate de oricare Parte, inclusiv cele cuprinse într-un acord privind investițiile sau într-o autorizație de investiții, care îndreptățesc investițiile sau activitățile asociate la un tratament mai favorabil decât cel acordat de acest Acord în situații similare.

Articolul IX

1. Acest Acord nu va împiedica aplicarea de către oricare Parte a măsurilor necesare menținerii ordinii publice, îndeplinirii obligațiilor sale în legătură cu menținerea sau reinstaurarea păcii sau securității internaționale, sau protejarea propriilor interese esențiale de securitate.

2. Acest Acord nu va împiedica oricare Parte să stabilească formalități speciale în legătura cu efectuarea de investiții, dar aceste formalități nu vor prejudicia esența oricărui dintre drepturile stabilite în acest Acord.

Articolul X

1. În legătură cu politicile sale de impozitare, fiecare Parte se va strădui să dovedească corectitudine și echitate în tratamentul acordat investițiilor cetățenilor și companiilor celeilalte Părți.

2. Cu toate acestea, prevederile acestui Acord și în deosebi a Articolelor VI și VII se vor aplica problemelor referitoare la impozitare numai în legătură cu următoarele:

- (a) exproprierea, conform Articolului III;

(b) transferurile, conform Articolului IV; sau
(c) respectarea și executarea prevederilor acordurilor de investiții sau autorizații referitoare la investiții, potrivit Articolului VI (1) (a) sau (b), în măsura în care nu sînt supuse prevederilor de reglementare a diferendelor dintr-o Convenție de evitare a dublei impuneri între cele două Părți, sau au fost ridicate pe baza unor astfel de prevederi de reglementare și nu s-au soluționat într-o perioadă de timp rezonabilă.

Articolul XI

Acest Acord se va aplica subdiviziunilor politice ale Părților.

Articolul XII

1. Acest Acord va intra în vigoare în termen de treizeci de zile de la data schimbului instrumentelor de ratificare. Acordul va rămîne în vigoare pentru o perioadă de 10 ani și va continua să fie în vigoare dacă nu se va denunța, în conformitate cu paragraful 2 al acestui Articol. Se va aplica investițiilor existente la data intrării în vigoare ca și investițiilor făcute sau dobîndite ulterior.

2. Fiecare Parte poate să denunțe acest Acord la sfîrșitul perioadei inițiale de 10 ani sau în orice moment după aceea, transmînd celeilalte Părți o notificare scrisă, cu un an în prealabil.

3. În legătură cu investițiile efectuate sau dobîndite înainte de data denunțării acestui Acord și cărora, de altfel, li se aplică acest Acord, prevederile tuturor celorlalte Articole ale acestui Acord vor continua după aceea să se aplique pentru o perioadă suplimentară de 10 ani de la această dată a denunțării.

4. Anexa, Protocolul și Scrisoarea Alăturată vor face parte integrantă din Acord.

Drept pentru care, respectivii reprezentanți cu puteri depline au semnat acest Acord.

Incheiat în duplicat la Washington la douăzeci și unu aprilie 1993 în limba engleză. Textul în limba română care va fi pregătit, va fi considerat egal autentic după schimbul de note diplomatice, care vor confirma corespunderea acestuia variantei enghleze a textului.

Pentru Statele Unite
ale Americii:

Pentru Republica
Moldova:

A N E X A

1. Statele Unite ale Americii își rezervă dreptul să introducă sau să mențină excepții limitate de la tratamentul național, conform Articolului II, paragraful 1, în sectoarele sau domeniile pe care le-a indicat mai jos:

transport aerian; transport maritim și coastier; activități bancare; asigurări; asistență guvernamentală; programe guvernamentale de asigurări și împrumuturi; producția de energie și electricitate; brocheraj pentru servicii vamale; dreptul de proprietate asupra proprietăților reale; dreptul de proprietate și de exploatare asupra posturilor de radiodifuziune sau stațiilor obișnuite de emisie radio și televiziune; dreptul de proprietate asupra acțiunilor în Corporația Comunicațiilor prin Satelit; asigurarea serviciilor pentru transmisiile obișnuite telefonice și de telegraf; asigurarea serviciilor pentru cablurile submarine; folosirea terenurilor și resurselor naturale; activități miniere pe domeniile publice; servicii maritime și servicii asociate cu acestea; și tranzacții speciale cu plasamente de stat ale Statelor Unite.

2. Statele Unite ale Americii își rezervă dreptul să introducă sau să mențină excepții limitate de la tratamentul națiunii celei mai favorizate, conform Articolului II, paragraful 1, în sectoarele sau domeniile pe care le-a indicat mai jos:

dreptul de proprietate asupra proprietăților reale; activități miniere pe domeniile publice; servicii maritime și servicii asociate cu acestea; tranzacții speciale cu plasamente de stat ale Statelor Unite.

3. Republica Moldova își rezervă dreptul să introducă sau să mențină excepții limitate de la regimul național, conform Articolului II, paragraful 1, în sectoarele sau domeniile pe care le-a indicat mai jos:

crearea băncilor mixte; achiziționarea hîrtiilor de voloare ce aparțin Guvernului și acțiunilor la purtător în societăților pe acțiuni; dreptul de proprietate asupra pămîntului; achiziționarea și folosirea bonurilor ce reprezintă interese de echitate a Republicii Moldova în procesul privatizării; loterii și jocuri de noroc.

PROTOCOL

1. Fără a afecta prevederile Articolului IV, Guvernul Republicii Moldova va depune toate eforturile, pe parcursul perioadei pînă la realizarea convertibilității depline, în scopul îmbunătățirii eficacității și oportunității procedurilor pentru convertare și transferul plășilor referitoare la investișii, mai mult ca atît, pe parcursul acestei perioade Guvernul Moldovei nu va întreprinde acțiuni incompatibile cu Articolul IV.

2. Părțile au căzut de acord, că indiferent de prevederile tratamentului național a Articolului II, paragraful 1, incorporarea pe teritoriul Republicii Moldova poate fi necesară pentru participarea la procesul de privatizare a acesteia.

21 Aprilie, 1993

Stimate Ambasador Kantor:

Am onoarea să confirm următoarea înțelegere la care s-a ajuns între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Guvernul Republicii Moldova în cadrul tratativelor asupra Acordului privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor ("Acordul"):

Guvernul Republicii Moldova este de acord să formeze un birou pentru asistență catătenilor și companiilor Statelor Unite în obținerea beneficiilor depline ce rezultă din Acord, în legătură cu investițiile lor și activitățile asociate.

- Biroul va coordona și va soluționa problemele investitorilor care vor întâlni dificultăți în înregistrarea, licențierea, accesul la facilitățile publice, reglementări și alte materii.
- Biroul va acorda următoarele servicii:

informarea privind reglementările naționale și locale curente, a businessului/investițiilor, inclusiv procedurile licenzierii și înregistrării, taxarea, regulile activității de muncă, normele de contabilitate și accesul la credite.

Onorabilului Michael Kantor,
Reprezentant Comercial al Statelor Unite

- procedura de notificare a modificărilor legale și preconizate, referitoare la investitori, cu schimbul de notificări privitor la modificările intrate în vigoare.
- coordonarea cu Agențiile guvernamentale ale Moldovei, la nivel național și local cu scopul facilitării investițiilor și soluționării diferendelor.
- identificarea și difuzarea informației privind proiectele de investiții și sursele lor de finanțare.
- asistența investorilor ce întâlnesc dificultăți în repatrierea veniturilor și obținerea mijloacelor valutare.

Aș fi dorit să Vă recomand ca în calitate de instituție desemnată de Guvernul Republicii Moldova, pentru asistența cetățenilor și companiilor Statelor Unite, în legătură cu această scrisoare, să fie Agenția pentru Promovarea Investițiilor Străine și Coordonarea Asistenței Tehnice.

Am onoarea să Vă propun ca această înțelegere să fie socotită drept parte integrantă a Acordului.

Vă voi fi foarte recunoscător, dacă veți confirma că Guvernul Dumneavoastră împartășește această înțelegere.

Cu stimă,

Andrei Sangheli